

LEGE Nr. 70/2015 din 2 aprilie 2015
pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată

Act de bază

Legea nr. 70/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 9 aprilie 2015

Acte modificatoare

Legea nr. 344/2018

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2016

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Măsuri pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar

ART. 1

(1) Operațiunile de încasări și plăți efectuate de persoane juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, liber profesioniști, persoane fizice care desfășoară activități în mod independent, asocieri și alte entități cu sau fără personalitate juridică de la/către oricare dintre aceste categorii de persoane se vor realiza numai prin instrumente de plată fără numerar, definite potrivit legii.

(2) Prevederile prezentului capitol nu se aplică Trezoreriei Statului, instituțiilor de credit, instituțiilor emitente de monedă electronică, instituțiilor care prestează servicii de plată, autorizate de Banca Națională a României sau autorizate în alt stat membru al Uniunii Europene și notificate către Banca Națională a României, potrivit legii, instituțiilor financiare nebancare și entităților care efectuează operațiuni de schimb valutar, definite potrivit legii, pentru operațiunile specifice activității pentru care acestea au fost autorizate, precum și operatorilor din domeniul jocurilor de noroc.

(3) Prevederile prezentului capitol se aplică și operațiunilor de încasări și plăți în valută efectuate pe teritoriul României. Încadrarea în plafoanele prevăzute de prezentul capitol se efectuează în funcție de cursul de schimb valutar, comunicat de Banca Națională a României, de la data efectuării operațiunilor de încasări sau plăți.

ART. 2

În sensul prezentei legi, următorii termeni se definesc astfel:

a) încasare fragmentată - fracționarea sumei de încasat în mai multe tranșe, pentru a evita plafonul de încasare în numerar stabilit prin lege;

b) plată fragmentată - fracționarea sumei de plată în mai multe tranșe, pentru a evita plafonul de plată în numerar stabilit prin lege;

c) magazin de tipul cash and carry - magazin care realizează comerț de tipul cash and carry, astfel cum este definit la art. 4 lit. e) din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 3

(1) Prin excepție de la prevederile art. 1 alin. (1) se pot efectua operațiuni de încasări și plăți în numerar, în următoarele condiții:

a) încasări de la persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), în limita unui plafon zilnic de 5.000 lei de la o persoană;

b) încasări efectuate de către magazinele de tipul cash and carry, care sunt organizate și funcționează în baza legislației în vigoare, de la persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), în limita unui plafon zilnic de 10.000 lei de la o persoană;

c) plăți către persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), în limita unui plafon zilnic de 5.000 lei/persoană, dar nu mai mult de un plafon total de 10.000 lei/zi;

d) plăți către magazinele de tipul cash and carry, care sunt organizate și funcționează în baza legislației în vigoare, în limita unui plafon zilnic total de 10.000 lei;

e) plăți din avansuri spre decontare, în limita unui plafon zilnic de 5.000 lei, stabilit pentru fiecare persoană care a primit avansuri spre decontare.

(2) Sunt interzise încasările fragmentate în numerar de la beneficiari pentru facturile a căror valoare este mai mare de 5.000 lei și, respectiv, de 10.000 lei, în cazul magazinelor de tipul cash and carry, precum și fragmentarea facturilor pentru o livrare de bunuri sau o prestare de servicii a căror valoare este mai mare de 5.000 lei, respectiv de 10.000 lei.

(3) Sunt interzise plățile fragmentate în numerar către furnizorii de bunuri și servicii pentru facturile a căror valoare este mai mare de 5.000 lei și, respectiv, de 10.000 lei, către magazinele de tipul cash and carry. Persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1) pot achita facturile cu valori care depășesc plafonul de 5.000 lei, către furnizorii de bunuri și servicii, respectiv de 10.000 lei, către magazinele de tipul cash and carry, astfel: 5.000 lei/10.000 lei în numerar, suma care depășește acest plafon putând fi achitată numai prin instrumente de plată fără numerar.

(4) La data acordării avansurilor spre decontare, sumele aferente intră în calculul plafonului zilnic prevăzut la alin. (1) lit. c) sau d), după caz.

ART. 4

(1) Operațiunile de încasări în numerar efectuate de persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), de la persoane fizice, reprezentând cesiuni de creanțe, primiri de împrumuturi sau alte finanțări, precum și contravaloarea unor livrări de bunuri sau a unor prestări de servicii se efectuează în limita unui plafon zilnic de 10.000 lei de la o persoană.

(2) Sunt interzise încasările fragmentate de la o persoană, pentru operațiunile de încasări în numerar prevăzute la alin. (1), cu o valoare mai mare de 10.000 lei,

precum și fragmentarea tranzacțiilor reprezentând cesiuni de creanțe, primiri de împrumuturi sau alte finanțări, respectiv fragmentarea unei livrări de bunuri sau a unei prestări de servicii, cu valoare mai mare de 10.000 lei.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică în cazul livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii care se efectuează cu plata în rate, în condițiile în care între persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1) și persoanele fizice sunt încheiate contracte de vânzare-cumpărare cu plata în rate, conform legii.

(4) Operațiunile de plăți în numerar efectuate de persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), către persoane fizice, reprezentând contravaloarea unor achiziții de bunuri sau a unor prestări de servicii, dividende, cesiuni de creanțe sau alte drepturi și restituiri de împrumuturi sau alte finanțări se efectuează cu încadrarea în plafonul zilnic de 10.000 lei către o persoană. Sunt interzise plățile fragmentate în numerar către o persoană, pentru tranzacțiile mai mari de 10.000 lei.

ART. 4¹

(1) Organizatorii de nunți și botezuri, pentru operațiunile de încasări în numerar pe zi, de la persoane fizice, pentru serviciile legate de aceste evenimente, pot solicita organului fiscal central competent în administrarea obligațiilor lor fiscale, în cazul în care aceștia prezintă organului fiscal informații din care rezultă că încasările de la persoane fizice generate de organizarea de astfel de evenimente depășesc plafonul prevăzut la art. 4, aprobarea unui alt plafon de încasări decât cel stabilit la art. 4.

(2) La stabilirea plafonului, organul fiscal va avea în vedere încasările pe care organizatorii de nunți și botezuri le-au avut anterior din astfel de evenimente.

(3) Organul fiscal dispune cu privire la cererea depusă, potrivit alin. (1), printr-o decizie în termen de cel mult 15 zile de la data depunerii cererii. Decizia are valabilitate un an de la data comunicării.

(4) Decizia poate fi reînnoită sau modificată la cererea solicitantului. Dispozițiile alin. (1) - (3) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(5) Procedura de aplicare a prevederilor prezentului articol se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

ART. 5

Plafonele-limită prevăzute de prezentul capitol nu se aplică de către persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), pentru următoarele operațiuni:

a) depunerea de numerar în conturile deschise la instituțiile de credit sau la instituțiile care prestează servicii de plată și care sunt autorizate de Banca Națională a României, inclusiv în automatele de încasări în numerar;

b) plata cheltuielilor de deplasare în interes de serviciu, în limita sumelor convenite pentru plata transportului, a diurnei, a indemnizației și a cazării pe timpul deplasării, precum și a cheltuielilor neprevăzute efectuate în acest sens;

c) plata în numerar a impozitelor, taxelor, contribuțiilor, amenzilor și a altor obligații datorate bugetului general consolidat al statului;

d) retragerea de numerar din conturi deschise la instituțiile de credit sau la instituțiile care prestează servicii de plată și care sunt autorizate de Banca Națională a

României pentru plata salariilor și a altor drepturi de personal prevăzute de lege și pentru alte operațiuni de plăți efectuate către persoanele fizice;

e) transferarea de sume prin intermediul instituțiilor care prestează servicii de plată autorizate de Banca Națională a României sau autorizate în alt stat membru al Uniunii Europene și notificate către Banca Națională a României, potrivit legii;

f) depunerea de numerar în automate ce funcționează pe baza acceptatoarelor de bancnote sau monede.

ART. 6

Este interzisă acordarea oricăror avantaje clienților, de către persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), pentru efectuarea de plăți în numerar.

ART. 7

În cazul persoanelor prevăzute la art. 1 alin. (1) care au organizate mai multe casierii, plafoanele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. a) și b) și la art. 4 alin. (1) sunt aplicabile pe fiecare casierie în parte.

ART. 8

Sucursalele și alte sedii secundare ale persoanelor juridice care au casierie proprie și/sau cont deschis la o instituție de credit aplică în mod corespunzător prevederile prezentului capitol.

ART. 9

(1) În cazul persoanelor prevăzute la art. 1 alin. (1), pentru facturile stornate, aferente bunurilor returnate și/sau serviciilor care nu au fost prestate, cu valori mai mari de 5.000 lei, respectiv 10.000 lei, în cazul magazinelor de tipul cash and carry, restituirea sumelor aferente poate fi efectuată astfel: 5.000 lei, respectiv 10.000 lei în numerar, sumele care depășesc aceste plafoane putând fi restituite numai prin instrumente de plată fără numerar.

(2) În cazul returnării de bunuri de către persoanele fizice și, respectiv, neprestării de servicii către persoanele fizice, restituirea sumelor aferente poate fi efectuată în numerar în limita a 10.000 lei, sumele care depășesc acest plafon putând fi restituite numai prin instrumente de plată fără numerar. Prin excepție, în cazul în care, la data restituirii, persoanele fizice declară pe propria răspundere că nu mai dețin cont bancar, restituirea se poate face integral în numerar, indiferent de nivelul sumei care trebuie restituită.

ART. 10

Operațiunile de încasări și plăți în numerar între persoanele fizice, altele decât operațiunile de încasări și plăți realizate prin intermediul instituțiilor care prestează servicii de plată autorizate de Banca Națională a României sau autorizate în alt stat membru al Uniunii Europene și notificate către Banca Națională a României, potrivit legii, efectuate ca urmare a transferului dreptului de proprietate asupra unor bunuri sau drepturi, a prestării de servicii, precum și cele reprezentând acordarea/restituirea

de împrumuturi, se pot efectua în limita unui plafon zilnic de 50.000 lei/tranzacție. Sunt interzise încasările și plățile fragmentate în numerar pentru tranzacțiile mai mari de 50.000 lei, precum și fragmentarea unei tranzacții mai mari de 50.000 lei.

ART. 11

(1) Se interzice persoanelor prevăzute la art. 1 alin. (2) să elibereze persoanelor prevăzute la art. 1 alin. (1) și art. 8 sume în numerar peste plafonul stabilit la art. 3 alin. (1) lit. c), pe fiecare persoană și tranzacție, cu excepția operațiunilor prevăzute la art. 5.

(2) Este interzisă persoanelor prevăzute la art. 1 alin. (1) și art. 8 fragmentarea solicitărilor de eliberare de numerar care conduce la depășirea plafonului prevăzut la art. 3 alin. (1) lit. c).

(3) Persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1) pot transfera sume din contul lor în contul persoanelor fizice, în baza documentelor justificative legale prezentate de plătitori.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în cazul operațiunilor efectuate prin instrumente de plată cu acces la distanță, persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1) pot transfera sume din contul lor în contul persoanelor fizice, cu condiția existenței documentelor justificative legale în evidența plătitorilor.

ART. 12

(1) Nerespectarea prevederilor art. 1 alin. (1), art. 3 alin. (2) și (3), art. 4 alin. (1), (2) și (4), art. 9 și 10 constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni, și se sancționează, prin derogare de la prevederile art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu amendă de 10% din suma încasată/plătită care depășește plafonul stabilit de prezentul capitol pentru fiecare tip de operațiune, dar nu mai puțin de 100 lei.

(2) Nerespectarea prevederilor art. 6 și art. 11 alin. (1) - (4) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 3.000 lei la 4.500 lei.

ART. 13

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 12 se efectuează de către organele Ministerului Finanțelor Publice, ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală și unităților sale subordonate, conform competențelor.

ART. 14

Contravențiilor prevăzute la art. 12 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL II

Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată

ART. 15

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 942 din 23 decembrie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 250/2003, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 1 se introduce un nou articol, articolul 1¹, cu următorul cuprins:
"ART. 1¹

În sensul prezentei ordonanțe de urgență, următorii termeni se definesc astfel:

a) instituție acceptantă - instituție de credit sau o instituție financiară nebancară care oferă comercianților acceptanți servicii de acceptare la plată a cardurilor și/sau a instrumentelor de plată de tip monedă electronică, în baza unui contract încheiat în prealabil între aceasta și comerciantul acceptant, precum și servicii de eliberare de numerar la ghișeele sale și în rețeaua proprie de terminale ale deținătorilor. În cazul instrumentelor de plată electronică de tipul cardului, instituția acceptantă poate fi și emitentul instrumentului de plată;

b) instituție emitentă - instituție de credit sau o instituție financiară nebancară care emite și pune la dispoziție deținătorului un instrument de plată electronică, pe baza unui contract încheiat cu acesta;

c) card comercial - cardul de plată emis unor operatori economici, unor entități din sectorul public sau unor persoane fizice care desfășoară o activitate independentă de natură economică, a cărui utilizare este limitată la cheltuielile legate de activitatea desfășurată;

d) comision interbancar - comisionul plătit în mod direct sau indirect, pentru fiecare operațiune, între prestatorul de servicii de plată al plătitorului și cel al beneficiarului care participă la operațiunea de plată cu cardul sau pe bază de card;

e) comision de servicii percepute comercianților - comisionul plătit acceptantului de către beneficiarul plății, pentru fiecare operațiune, cuprinzând comisionul interbancar, comisionul pentru sistemul de plată și procesare și marja acceptantului;

f) beneficiar al plății - destinatarul preconizat al fondurilor care au făcut obiectul unei operațiuni de plată;

g) sistem tripartit de plată cu cardul - sistemul de plată prin carduri în care funcțiile de emisie și acceptare sunt integrate într-o singură instituție financiară, care este și proprietarul sistemului. Atunci când un sistem tripartit de plată cu cardul autorizează alți prestatori de servicii de plată să emită și/sau să accepte carduri de plată, acesta este considerat ca fiind un sistem cvadripartit de plată cu cardul și se va supune prevederilor prezentei ordonanțe de urgență."

2. După articolul 2 se introduc trei noi articole, articolele 2¹ - 2³, cu următorul cuprins:

"ART. 2¹

Instituțiile emitente nu pot aplica instituțiilor acceptante comisioane interbancare mai mari de 0,2% din valoarea fiecărei operațiuni efectuate prin utilizarea cardurilor de debit, respectiv comisioane interbancare mai mari de 0,3% din valoarea fiecărei operațiuni efectuate prin utilizarea cardurilor de credit.

ART. 2²

Acordurile dintre instituțiile acceptante și beneficiarii plăților vor conține informații detaliate referitoare la comisionul interbancar, comisionul pentru sistemul de plată și procesare, marja acceptantului, precum și a comisiunilor suplimentare aplicate în funcție de marca și categoria respectivelor carduri de plată.

ART. 2³

(1) Prevederile art. 2¹ și 2² se aplică instituțiilor emitente și instituțiilor acceptante din România.

(2) Prevederile art. 2¹ și 2² nu se aplică operațiunilor cu carduri comerciale, retragerilor de numerar de la bancomate și operațiunilor cu carduri emise de sisteme tripartite de plată cu cardul."

3. La articolul 3, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (2¹) și (2²), cu următorul cuprins:

"(2¹) Constituie contravenție și se sancționează, prin derogare de la dispozițiile art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu amendă de la 10.000 lei la 200.000 lei nerespectarea dispozițiilor art. 2¹ și 2².

(2²) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 7.500 lei nerespectarea prevederilor art. 1 alin. (3)."

4. La articolul 3, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(4) Contravențiilor prevăzute la alin. (1), (2), (2¹) și (2²) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare."

CAPITOLUL III

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 16

(1) Cap. I intră în vigoare la 30 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Prevederile cap. I nu se aplică contractelor încheiate anterior intrării în vigoare a prezentei legi.

ART. 17

La data intrării în vigoare a dispozițiilor cap. I se abrogă prevederile Ordonanței Guvernului nr. 15/1996 privind întărirea disciplinei financiar-valutare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 31 ianuarie 1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 131/1996, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 18

Prevederile art. 15 se aplică la 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

ART. 19

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin hotărâre a Guvernului, se vor modifica și completa Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.253/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 790 din 10 noiembrie 2003.